

УДК 65.012.45: 338.432 (477.83)

**ЕФЕКТИВНІСТЬ
ФУНКЦІОНУВАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ АГРАРНОГО
РИНКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ©**

В.А. ЧЕМЕРИС,
*доктор економічних наук, доцент
кафедри економіки підприємства,
інновацій та дорадництва в АПК імені
І.В. Поповича,*

В.І. ДУШКА,
*кандидат економічних наук, доцент
кафедри економіки підприємства,
інновацій та дорадництва в АПК імені
І.В. Поповича,*

В.Л. МАКСИМ,
*кандидат економічних наук, асистент
кафедри економіки підприємства,
інновацій та дорадництва в АПК імені
І.В. Поповича,
Львівський національний університет
ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького
м. Львів"*

У статті представлено основні результати дослідження ефективності інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку Львівської області. Визначено основні функціональні складові інформаційно-комунікаційної інфраструктури регіону та розглянуто актуальні стримуючі чинники їх ефективного розвитку. Здійснено аналіз впливу окремих елементів інформаційно-комунікаційної інфраструктури на розвиток аграрного ринку Львівщини. Встановлено основні проблеми розвитку дорадчих служб та громадських об'єднань, діяльність яких спрямована на інформаційне забезпечення сільськогосподарських виробників і роботу з суб'єктами аграрного ринку. Проведено експертне опитування працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, дотичних до проблем аграрного ринку та сільських територій, наукових співробітників вищих навчальних закладів та наукових установ аграрного профілю, представників сільськогосподарських підприємств, сільськогосподарських кооперативів, громадських організацій та дорадчих служб щодо визначення основних інституційних дисфункцій, які обмежують інноваційний розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону. Розглянуто вплив вищих навчальних закладів аграрного профілю на інформаційно-комунікаційне сприяння розвитку аграрних формувань Львівської області. Досліджено ефективність державного апарату у сприянні підвищення ефективності розвитку окремих елементів інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону.

Ключові слова: аграрний ринок, інфраструктура ринку, інформаційно-комунікаційна інфраструктура, дорадництво, інновації.

Рис. 1. Літ. 7.

© **В.А. ЧЕМЕРИС, В.І. ДУШКА, В.Л. МАКСИМ, 2016**

Постановка проблеми. В сучасних умовах з огляду на те, що світ переходить в добу інформаційної цивілізації, функціонування об'єктів інформаційно-комунікаційної інфраструктури набуває дедалі вагомішого значення. Саме завдяки їм виробники отримують змогу своєчасно і в повному обсязі передавати необхідну інформацію до споживачів продовольчих товарів, а останні, у свою чергу, долати інформаційні асиметрії, пов'язані з функціонуванням аграрного ринку регіону. Таким чином, інформаційно-комунікаційна інфраструктура цього ринку в сучасних умовах набуває дальшої більшої вагомості та значимості.

Прогалини в розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку більшості українських регіонів, викликані браком інновацій як організаційно-управлінського, так і техніко-технологічного характеру, призводять до укорінення та самовідтворення цілої низки негативних тенденцій, пов'язаних з неефективною структурою виробництва та розподілу сільськогосподарської продукції, нераціональним розміщенням трудових і матеріальних ресурсів села, вичерпуванням соціально-економічного потенціалу сільських територій. Більшість із вищеписаних проблем розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону, що відзначаються суттєвими прогалинами та диспропорціями, можна простежити і на прикладі Львівської області.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження теоретико-методологічних основ і вивчення прикладних аспектів розвитку інформаційної інфраструктури аграрного ринку регіону опубліковані у працях вітчизняних вчених, серед яких: В. Адамик, І. Куревіна [1], О. Бородіна [2], А. Максименко [4], А. Мокій, М. Флейчук, О. Дацко [5], І. Паньків [6], О. Софій [7] та інших економістів. Разом із цим, потребує окремої уваги системне дослідження інноваційних процесів у контексті формування та розвитку інфраструктури аграрного ринку регіону та її окремих складових.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження ефективності функціонування складових інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку Львівської області.

Виклад основного матеріалу дослідження. За результатами дослідження в регіоні заблокованою виявляється ціла низка ринкових інститутів, пов'язаних з інтенсифікацією обміну інформацією та інноваційним розвитком в системі комунікацій між виробниками, посередниками, споживачами та іншими суб'єктами аграрного ринку. На відміну від розвинених держав світу та сусідніх країн-членів ЄС на Львівщині не набули достатнього поширення такі суб'єкти інформаційно-комунікаційної інфраструктури, як агроконсалтингові фірми, центри ринкової інформації, інформаційно-дорадчі служби тощо. І хоча на тлі інших регіонів нашої держави ситуація в області виглядає доволі оптимістичною, діяльність більшості складових інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону не відзначається достатньою активністю, а сфера компетенції переважної їх частини, не відповідає тим стандартам, якими керуються аналогічні інституції в умовах розвинутого конкурентного ринкового середовища, притаманного аграрним ринкам регіонів у ЄС.

Урядова політика орієнтується на підтримку великотоварного виробництва, а заходи із соціального розвитку села, які декларуються при цьому, мають вибіркового, епізодичного характеру. Як результат, на селі зміцнюються позиції

агрохолдингів, триває обезземелення селян, спостерігається перетік сільського ринку праці у неформальний сектор економіки, зростає бюрократизація та свавілля місцевої, регіональної влади і великого капіталу [2].

Так, інформаційно-комунікаційну інфраструктуру аграрного ринку Львівської області формують Львівська аграрна палата, Львівська торгово-промислова палата, БО "Львівська аграрна дорадча служба", включаючи її Буське, Дрогобицьке, Городоцьке, Мостиське, Стрийське, Турківське регіональні відділення, ДО Місцевих рад Жовківського району Львівської області "Дорадча служба" та ГО "Сокальська районна сільськогосподарська дорадча служба". **Крім того окремі дорадчі підрозділи створено на Радехівщині та Яворівщині.** Загалом в області працює понад 150 сертифікованих дорадників та експертів-дорадників, споживачами послуг яких є насамперед особисті селянські господарства населення (60%), фермерські та інші дрібні товарні господарства аграрного сектору (15%), сільські громади (12%), великі сільськогосподарські підприємства (8%) [3, 6].

Крім того до інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону можна віднести наукові установи та вищі навчальні заклади аграрного профілю, органи місцевого самоврядування сільських територіальних громад, а також профільні підрозділи обласної та районних державних адміністрацій, інші інституції органів державної влади в регіоні.

Зокрема, на Львівщині функціонують Національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. Гжицького, Національний аграрний університет, Інститут сільського господарства Карпатського регіону УААН, Інститут біології тварин УААН, Львівський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою, Львівський науково-дослідний центр продуктивності АПК, Державна інспекція сільського господарства у Львівській області тощо. Водночас, слід відмітити, що значна частина складових інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону, в силу різних причин, виявляються неспроможними виконувати покладених на них функцій. Насамперед, це стосується органів місцевого самоврядування сільських територіальних громад, які, передусім через брак фінансових ресурсів, не можуть відігравати належної ролі в системі інформаційно-комунікаційного обслуговування аграрного ринку. Адже, будучи у масі своїй дотаційними, вказані органи не мають можливості спрямовувати кошти на формування підрозділів, відповідальних за інформаційно-аналітичне забезпечення аграрного бізнесу, або ж створювати баз даних, якими могли б користуватися агровиробники, інвестори та інші учасники аграрного ринку.

Недостатньо ефективними об'єктами інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону залишаються також підрозділи органів державної влади, що фінансуються з державного бюджету. Так, департаменти та управління агропромислового розвитку обласних і районних державних адміністрацій не мають достатньої мотивації та фінансового забезпечення для здійснення функції інформаційно-комунікаційного посередництва на аграрному ринку. В цьому сенсі вони здебільшого виступають каналами нерегулярної передачі несистематизованих даних для учасників аграрного ринку регіону, або ж ініціаторами певних регіональних проектів за участю представників агробізнесу.

Подекуди вказані органи також виконують інтегративну функцію, виступаючи інформаційною ланкою, спроможною об'єднувати комунікаційні ресурси агровиробників, гуртових споживачів, наукових установ, вищих навчальних закладів тощо.

Однією з проблем розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону, особливо з погляду перспектив європейської інтеграції України після підписання Угоди про Асоціацію з ЄС, є недостатня включеність у цей процес вищих навчальних закладів та наукових установ аграрного профілю. Насамперед, це пов'язано з діючою системою планування науково-дослідної та навчальної діяльності вказаних інституцій. Адже академічна наука орієнтується або на фундаментальні дослідження, або на прикладні теми, в яких основний акцент робиться на організаційно-управлінську компоненту з виходом на рекомендації для органів державної влади. Це обмежує можливості інформаційно-комунікаційного супроводу учасників аграрного ринку.

Вказані прогалини в системі інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону поглиблюються і через відсутність на Львівщині достатньо розвинених інститутів громадянського суспільства, спроможних ефективно виконувати комунікаційну функцію з метою якісного обслуговування суб'єктів аграрного бізнесу та споживачів сільськогосподарської продукції. Адже переважна частина соціально-активних сільських мешканців області, спроможних відігравати роль громадських лідерів, через економічні причини змушені були мігрувати в міста або за кордон, що суттєво ослабило кадровий потенціал громадського сектору в сільських населених пунктах Львівщини.

Експерти визначають також особливу важливість впровадження інноваційних технологій у системі обігу не лише комерційної, але й адміністративно-управлінської інформації на селі. У цьому контексті вони пропонують значно активніше впроваджувати системи електронного врядування та документообігу у сільській місцевості регіону. З цією метою на Львівщині було започатковано реалізацію проекту "Громадські інформаційні центри у Львівській області", який передбачає формування основ нової моделі інформаційного забезпечення сільських мешканців регіону через мережу місцевих інституцій, передусім сільських бібліотек, шкіл та громадських організацій [7]. Зокрема, А. Мокій, М. Флейчук та О. Дацко визначають, що стан соціальної інфраструктури сільських поселень західних областей, характеризується покращенням окремих кількісних показників соціально-побутової її складової [5].

В. Адамик наголошує, що стан людського капіталу Львівщини відзначається значною диференціацією доходів населення в розрізі районів, високим рівнем безробіття, особливо серед мешканців села, невисокими доходами громадян, навіть порівняно з жителями інших регіонів України, та їхньою спотвореною структурою (1/3 доходів населення отримує у вигляді грошової та інших видів допомоги, а не як заробітну плату), від'ємним сальдо міграції. Ранг Львівщини серед регіонів України за Індексом людського розвитку становить 6, однак аналіз рейтингу за складовими свідчить, що область відстає за найвагомішими індикаторами розвитку людського капіталу [1, с. 82].

Основні проблеми сучасного розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону, а також бар'єри, на шляху її подальшого розвитку представлені на рис. 1.

Рис. 1. Обмеження впливу окремих елементів інформаційно-комунікаційної інфраструктури на розвиток аграрного ринку Львівщини
 Джерело: власні дослідження.

Таким чином, найбільш перспективними об'єктами, в контексті розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону в сучасних соціально-економічних умовах розвитку Львівщини слід визнати дорадчі служби та громадські об'єднання, діяльність яких спрямована на інформаційне забезпечення сільгоспвиробників і роботу з суб'єктами аграрного ринку: аграрні палати, асоціації товаровиробників, спеціалізовані громадські об'єднання.

Проте разом з іншими складовими інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону, дорадництво зіткнулося з низкою проблем та перепон організаційно-економічного характеру, які суттєво знижують його ефективність у частині постачання аграріям своєчасної та необхідної інформації ринкового характеру.

По-перше, це стосується фінансового забезпечення дорадчої служби в регіоні. Адже у зв'язку з об'єктивними труднощами бюджетне фінансування дорадників сьогодні фактично відсутнє, а функціонувати в режимі повноцінних суб'єктів аграрного ринку вони не можуть через низьку платоспроможність потенційних користувачів їхніх послуг. Це змушує основний акцент робити на залучення грантових ресурсів від країн-членів ЄС, що, у свою чергу, не дає змоги завжди оперативної та своєчасно реагувати на потреби потенційних клієнтів і на виклики часу.

По-друге, звертає на себе увагу двояке ставлення держави до розвитку дорадництва в Україні. З одного боку, декларується всебічна підтримка його як явища, проте з іншого, коли справа доходить до конкретного нормативно-правового та організаційно-методичного врегулювання різних аспектів діяльності дорадчих служб, виникають численні бар'єри та перепони. У зв'язку із цим сільськогосподарське дорадництво в Україні загалом та на Львівщині зокрема до цього часу виявляється значною мірою відірваним від загальнодержавних і регіональних баз статистичних даних, а також не є інтегрованим з агровиробниками в єдину інформаційну мережу, об'єднану через використання спільних електронно-цифрових носіїв інформації.

По-третє, розвиток дорадництва в регіоні гальмується обмеженістю механізмів його взаємодії з іншими складовими інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку, насамперед, зі сферою аграрної освіти та науки. Так, не зважаючи на достатню кількість наукових кадрів у ВНЗ та наукових установах Львівщини, лише незначна їх частина задіяна у системі дорадництва та агроконсалтингу. Те саме стосується і використання студентів для роботи з агровиробниками, зокрема в частині обміну інформацією та сприяння інформаційному забезпеченню агровиробників регіону про сучасні досягнення сільськогосподарської науки і техніки.

Таким чином, обмежене бюджетне фінансування відповідних програм не стимулює приватні консалтингові фірми комплексно підходити до питання регіонального розвитку, в результаті чого вони більшою мірою орієнтуються на точковий економічний ефект в окремих сільськогосподарських виробників. Львівська аграрна дорадча служба, яка співпрацює з міжнародними програмами, робить відповідні спроби комплексного підходу до розвитку молочного скотарства та відповідного соціального ефекту для сільських територій, проте її функціонування в системі аграрного ринку регіону не ґрунтується на ринкових засадах, що певною мірою обмежує перспективи подальшого розвитку окреслених видів діяльності.

Для надання якісних консультативних послуг середнім та великим суб'єктам агробізнесу з виробництва сільськогосподарської сировини регіональна система дорадництва не має не лише сучасного лабораторного обладнання, але і мотиваційного механізму для надання якісних послуг експертами-консультантами з галузевих особливостей. Як правило, цей феномен зумовлений обмеженою кількістю галузевих фахівців-практиків, які формують галузеве "ядро знань" і надають фактичні консультативні послуги потужним виробникам регіону. Система дорадництва у регіоні, враховуючи інституційну недосконалість при підборі кадрів і відсутність системи мотивації (за винятком бюджетної заробітної плати), часто формує додаткову кількість спеціалістів "зі звітів". До того ж, зважаючи на обмежену платоспроможність малих агроформувань, відповідні консультативні послуги надаються фактично безкоштовно або за рахунок грантових чи обмежених бюджетних коштів.

Слід також підкреслити загалом відсутність дієвої державної системи поширення науково-технічної та ринкової інформації. Відповідні приватні ресурси з обмеженим доступом вимагають адекватної оплати послуг, що за умови реальних проблем бюджетного фінансування у національній економіці здійснюються

фактично за залишковим принципом, як правило наприкінці бюджетного року. Такий підхід суттєво ускладнює розвиток тих галузей тваринництва, де процес централізованих холдингових інвестицій у Львівській області обмежений птахопродуктовим підкомплексом та галуззю свинарства.

Таким чином, розвиток дорадництва як центральної ланки інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку Львівської області обмежується низкою інституційних бар'єрів, зокрема, відсутністю цілісної державної політики становлення системи дорадництва в Україні та її регіонах. Як наслідок, в різних областях дорадництво функціонує у руслі різних парадигм, що нівелює можливість використання синергетичних ефектів. Так, Львівщина швидше орієнтується на Британську модель дорадництва, яка мало поширена в інших регіонах України, проте передбачає, що в кінцевому підсумку дорадчі служби повинні переходити на самофінансування та здійснювати свою діяльність на ринкових засадах.

Проблеми, пов'язані з розвитком дорадництва, як важливого елемента інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону на території Львівської області, частково можна вирішувати шляхом об'єднання зусиль дорадників та науковців у межах профільних громадських організацій, насамперед Львівської Аграрної палати.

Водночас, можливості розвитку інформаційно-комунікаційної складової у діяльності Львівської Аграрної палати, як і у випадку з Львівською обласною дорадчою службою, обмежуються інституційними прогалинами у співробітництві з регіональними органами державної влади та органами місцевого самоврядування сільських територіальних громад, а також відсутністю достатньої кількості засобів масової інформації, спеціалізованих на аграрній проблематиці. Так, в регіоні, крім наукових видань, фактично відсутні спеціалізовані періодичні газети та журнали, за винятком газети "Агроформ", яка не є самостійним виданням, а фінансується датським проектом з надання сільськогосподарських послуг і моніторингу аграрного ринку.

Все це дає підстави говорити про те, що наявні інституційні проблеми та дисфункції, пов'язані з розвитком інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону, є однією з основних причин відсутності достатньої кількості інновацій у процесі інфраструктурного забезпечення суб'єктів цього ринку інформацією, що обмежує ефективність його функціонування та інформаційного впливу на агровиробників і споживачів сільськогосподарської продукції.

Так, на основі проведеного експертного опитування було встановлено, що основними інституційними дисфункціями, які обмежують інноваційний розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону є: інституційна мутація систем аграрної освіти та сільськогосподарського підприємництва.

Таким чином, на думку респондентів (вибірка 200 осіб, серед яких були працівники органів державної влади та місцевого самоврядування, дотичні до проблем аграрного ринку та сільських територій, наукові співробітники вищих навчальних закладів та наукових установ аграрного профілю, представники сільськогосподарських підприємств, сільськогосподарських кооперативів, громадських організацій та дорадчих служб) найбільший сумарний негативний

вплив на інноваційний розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону чинять проблеми (інституційні мутації) в системі аграрної освіти та сільськогосподарського підприємництва. Сумарно частка цих двох інституційних мутацій у блокуванні інноваційного розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку Львівщини, на думку експертів, перевищує 40%. Зокрема, увага респондентів акцентувалася на блокуванні інформаційних потоків агрохолдингами та неготовністю багатьох випускників аграрних ВНЗ області ефективно працювати з ринковою інформацією в умовах сучасного конкурентного аграрного ринку.

Найбільш негативно інституційна мутація аграрних ВНЗ регіону впливає на інформаційну діяльність самих цих ВНЗ, а також аграрної науки на аграрному ринку Львівщини. Натомість основний негативний вплив агрохолдингів та інших підприємницьких структур системи агробізнесу відзначається в інформаційному забезпеченні аграрного ринку регіону засобами масової інформації, дещо менше – громадськими і благодійними організаціями та бізнес-асоціаціями.

Натомість найменший негативний вплив на інноваційний розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону, на думку експертів, у Львівській області чинять інституційні мутації сільської сім'ї та ортогональність інституту біржової торгівлі, який, проте, як уже відзначалося, не відіграє особливо важливої ролі в інфраструктурі аграрного ринку регіону.

Висновки. Вагомий негативний вплив на функціонування об'єктів інформаційно-комунікаційної інфраструктури цього ринку мають ментальні стереотипи сільського населення та інституційні бар'єри, укорінені протягом періоду існування адміністративно-планової економіки. Основними дисфункціями, які обмежують інноваційний розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону є: інституційна мутація систем аграрної освіти та сільськогосподарського підприємництва. Вищезгадані інституційні дисфункції блокують ефективність інноваційного розвитку таких об'єктів інформаційно-комунікаційної інфраструктури аграрного ринку регіону, як дорадництво, аграрна освіти та наука, бізнес-асоціації сільгоспвиробників, інститути громадянського суспільства у сільській місцевості, а також регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування сільських територіальних громад. В результаті цього виробники сільськогосподарської продукції в регіоні не мають змоги належним чином підвищувати власну конкурентоспроможність та якість товарів, що постачаються на аграрний ринок регіону, а споживачі – отримувати дієві важелі подолання інформаційних асиметрій на вказаному ринку. Це обмежує рівень координації та взаємної довіри між виробниками і споживачами, ускладнюючи процес узгодження попиту та пропозиції на аграрному ринку регіону.

Список використаних джерел

1. Адамик В.В. Оцінка ефективності та рівня інституційного забезпечення розвитку людського капіталу Львівського регіону / В. Адамик, І. Куревіна // Стратегічні пріоритети. – 20017. – С. 79-86. – С. 82.

2. Бородіна О. Чи зможе Україна стати світовим аграрним лідером? / О. Бородіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://gazeta.dt.ua/ECONOMICS/chi_zmozhe_ukrayina_stati_svitovim_agrarnim_liderom.html.
3. Кличе земля господаря [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.dcz.gov.ua/lviv/control/uk/publish/printable_article;jsessionid=2EDC928874EF5DABE3C67238C19D2325?art_id=26169.
4. Максименко А. Оцінка рівня інформаційного забезпечення сільських територій Західного регіону України / А. Максименко // Інноваційна економіка. – 2013. – № 9 (47). – С. 203-209. – С. 204-205.
5. Мокій А. Економічні інструменти формування соціальної та гуманітарної інфраструктури в сільських поселеннях західних регіонів України / А. Мокій, М. Флейчук, О. Дацко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2295>.
6. Паньків І. Сільськогосподарські дорадчі служби – центри розвитку сільських територій / І. Паньків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.slideshare.net/andreyandroschuk/ss>.
7. Софій О. Проект "Громадські інформаційні центри у Львівській області" / О. Софій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dialog.lviv.ua/assets/Miscevi-instituticii.pdf>.

Список використаних джерел у транслітерації/References

1. Adamyk V. Otsinka efektyvnosti ta rivnia instytutsiinoho zabezpechennia rozvytku liudskoho kapitalu Lvivskoho rehionu / V. Adamyk, I.O. Kurevina // Stratehichni priorityty. – 20017. – S. 79-86. – S. 82.
2. Borodina O. Chy zmozhe Ukraina staty svitovym ahrarnym liderom? / O. Borodina [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://gazeta.dt.ua/ECONOMICS/chi_zmozhe_ukrayina_stati_svitovim_agrarnim_liderom.html.
3. Klyche zemlia hospodaria [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.dcz.gov.ua/lviv/control/uk/publish/printable_article;jsessionid=2EDC928874EF5DABE3C67238C19D2325?art_id=26169.
4. Maksymenko A. Otsinka rivnia informatsiinoho zabezpechennia silskykh terytorii Zakhidnoho rehionu Ukrainy / A. Maksymenko // Innovatsiina ekonomika. – 2013. – № 9 (47). – S. 203-209. – S. 204-205.
5. Mokii A. Ekonomichni instrumenty formuvannia sotsialnoi ta humanitarnoi infrastruktury v silskykh poseleenniakh zakhidnykh rehioniv Ukrainy / A. Mokii, M. Fleischuk, O. Datsko [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2295>.
6. Pankiv I. Silskohospodarski doradchi sluzhby – tsenry rozvytku silskykh terytorii / I. Pankiv [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.slideshare.net/andreyandroschuk/ss>.
7. Sofii O. Proekt "Hromadski informatsiini tsenry u Lvivskii oblasti" / O. Sofii [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://dialog.lviv.ua/assets/Miscevi-instituticii.pdf>.

ANNOTATION
EFFICIENCY OF INFORMATION AND COMMUNICATION AGRARIAN
MARKETS INFRASTRUCTURE FUNCTIONING OF
LVIV REGION

CHEMERYS *Vasyl,*
Doctor of Economic Sciences, associate professor of
the Department of Economics of Enterprises, Innovation and Extension in AIC named
after I.V. Popovych,
Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies
named after S.Z. Gzhytskyi
(Lviv)

DUSHKA *Vitaliy,*
Candidate of Economic Sciences, associate professor of
the Department of Economics of Enterprises,
Innovation and Extension in AIC named after I.V. Popovych,
Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies
named after S.Z. Gzhytskyi
(Lviv)

MAKSYM *Volodymyr,*
Candidate of Economic Sciences, assistant of
the Department of Economics of Enterprises,
Innovation and Extension in AIC named after I.V. Popovych,
Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies
named after S.Z. Gzhytskyi
(Lviv)

In the article the basic results of efficiency of the information and communication infrastructures of agrarian market in Lviv region research are presented. Basic functional components of the information and communication infrastructures of region are defined and actual retentive factors of their effective development are considered. The analysis of influence of separate elements of the information and communication infrastructures on agrarian market development in Lviv region is given. The basic problems of extension services and associations, which are aimed at information support of agricultural producers and work with agricultural market are defined.

The expert questioning of workers of public and local self-government, tangents, authorities is conducted to the problems of agrarian market and rural areas, research workers of higher educational institutions and scientific establishments of agrarian type specialization, representatives of agricultural enterprises, agricultural cooperative, extension services organizations in relation to determination of basic institutional disfunctions which limit innovative development of information communications is conducted.

Influence of higher educational establishments of agrarian type on information and communication assistance for development of the agrarian forming in Lviv region is considered. Efficiency of state regulations in support of efficiency increase in development of separate elements of information and communicative infrastructures in regional agrarian market is investigated.

Keywords: agrarian market, market infrastructure, information and communication infrastructure, extension, innovations.

Figure. 1. Lit. 7.

АННОТАЦИЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ АГРАРНОГО РЫНКА ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ

ЧЕМЕРИС Василий Антонович,
доктор экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия, инноваций и консультирования в АПК имени И.В. Поповича, Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С.З. Гжицкого
(г. Львов)

ДУШКА Виталий Иванович,
кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия, инноваций и консультирования в АПК имени И.В. Поповича, Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С.З. Гжицкого
(г. Львов)

МАКСИМ Владимир Любомирович,
кандидат экономических наук, ассистент кафедры экономики предприятия, инноваций и консультирования в АПК имени И.В. Поповича, Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С.З. Гжицкого
(г. Львов)

В статье представлены основные результаты исследования эффективности информационно-коммуникационной инфраструктуры аграрного рынка Львовской области. Определены основные функциональные составляющие информационно-коммуникационной инфраструктуры региона и рассмотрены актуальные сдерживающие факторы их эффективного развития. Проведен анализ влияния отдельных элементов информационно-коммуникационной инфраструктуры на развитие аграрного рынка Львовской области. Установлены основные проблемы развития совещательных служб и общественных объединений, деятельность которых направлена на информационное обеспечение сельскохозяйственных производителей и работу с субъектами аграрного рынка. Проведен экспертный опрос специалистов органов государственной власти и

местного самоуправления, касающихся проблем аграрного рынка и сельских территорий, научных сотрудников высших учебных заведений и научных учреждений аграрного профиля, представителей сельскохозяйственных предприятий, сельскохозяйственных кооперативов, общественных организаций и совещательных служб по определению основных институциональных дисфункций, которые ограничивают инновационное развитие информационно-коммуникационной инфраструктуры аграрного рынка региона. Рассмотрено влияние высших учебных заведений аграрного профиля на информационно-коммуникационное содействие развитию аграрных формирований Львовской области. Исследована эффективность поддержанного аппарата в содействии повышению эффективности развития отдельных элементов информационно-коммуникационной инфраструктуры аграрного рынка региона.

Ключевые слова: аграрный рынок, инфраструктура рынка, информационно-коммуникационная инфраструктура, консультация, инновации.

Рис. 1. Лит. 7

Інформація про авторів

ЧЕМЕРИС Василь Антонович - доктор економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (79010, м. Львів, вул. Пекарська 50, e-mail: chemerus64@gmail.com)

ДУШКА Віталій Іванович - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (79010, м. Львів, вул. Пекарська 50, e-mail: dushka.vitaliy@gmail.com)

МАКСИМ Володимир Любомирович - кандидат економічних наук, асистент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (79010, м. Львів, вул. Пекарська 50, e-mail: volodiamaxym88@gmail.com)

CHEMERYS Vasyl - Doctor of Economic Sciences, associate professor of the Department of Economics of Enterprises, Innovation and Extension in AIC named after I.V. Popovych, Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies named after S.Z. Gzhytskyi (79010, Lvov, 50 Pekarska str. e-mail: chemerus64@gmail.com)

DUSHKA Vitaliy - Candidate of Economic Sciences, associate professor of the Department of Economics of Enterprises, Innovation and Extension in AIC named after I.V. Popovych, Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies named after S.Z. Gzhytskyi (79010, Lvov, 50 Pekarska str. e-mail: dushka.vitaliy@gmail.com)

MAKSYM Volodymyr - Candidate of Economic Sciences, assistant of the Department of Economics of Enterprises, Innovation and Extension in AIC named after I.V. Popovych, Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies named after S.Z. Gzhytskyi (79010, Lvov, 50 Pekarska str. e-mail: volodiamaxym88@gmail.com)

ЧЕМЕРИС Василий Антонович - доктор экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия, инноваций и консультирования в АПК имени И.В. Поповича, Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С.З. Гжицкого (79010, г. Львов, ул. Пекарская 50, e-mail: chemerus64@gmail.com)

ДУШКА Виталий Иванович - кандидат экономических наук, доцент кафедры экономики предприятия, инноваций и консультирования в АПК имени И.В. Поповича, Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С.З. Гжицкого (79010, г. Львов, ул. Пекарская 50, e-mail: dushka.vitaliy@gmail.com)

МАКСИМ Владимир Любомирович - кандидат экономических наук, ассистент кафедры экономики предприятия, инноваций и консультирования в АПК имени И.В. Поповича, Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С.З. Гжицкого (79010, г. Львов, ул. Пекарская 50, e-mail: volodiamaxym88@gmail.com)

